

Správa o činnosti Slovenskej botanickej spoločnosti v roku 2009

Slovenská botanická spoločnosť pracovala v roku 2009 naďalej ako občianske združenie pri SAV s nezmenenou štruktúrou. Centrum mala v Bratislave a popri ňom pôsobili tri pobočky: v Nitre, vo Zvolene a v Košiciach, ďalej 5 sekcií, 5 pracovných skupín a 6 komisií.

Od konca októbra 2009 sídli Botanický ústav SAV v Bratislave a s ním aj sekretariát a archív SBS na novej adrese, v novostavbe vybudovanej v areáli SAV v Bratislave na Patrónke. Nový kontakt na Spoločnosť je: Slovenská botanická spoločnosť pri SAV, Botanický ústav SAV, Dúbravská cesta 9, 841 01 Bratislava 4; telefón na sekretariát: 02/ 59 42 61 64; fax: 02/ 54 77 19 48.

Hlavný výbor SBS zasadal počas roka trikrát. V roku 2009 bolo do SBS prijatých 9 nových členov, z toho 3 riadni a 6 mimoriadni. Členstvo ukončili 4 členovia na vlastnú žiadosť, 3 členovia zomreli a 19 členom členské v Spoločnosti zaniklo podľa čl. 12, odst. 1b stanov. Stav členskej základne k 1. 1. 2010 bol 385 členov, z toho bolo 33 mimoriadnych, 43 zaslúžilých a 34 čestných.

Na internetovej stránke www.sbs.sav.sk/members.html je od roku 2008 uverejnený (každoročne aktualizovaný) adresár členov SBS. O každom členovi sú tu uvedené nasledovné informácie (ak boli dostupné): priezvisko, meno, tituly, dátum narodenia, zaradenie do sekcie Spoločnosti, adresa pracoviska, e-mail, ocenenia Spoločnosťou. Pri nepracujúcich členoch je adresa bydliska k dispozícii na sekretariáte SBS. V prípade, ak si niekto nepraje nejakú informáciu o sebe na stránkach uvádzať, má možnosť nahlásiť to na sekretariát Spoločnosti. Za aktuálnosť osobných údajov zodpovedajú členovia Spoločnosti.

Aj v roku 2009 bola naša Spoločnosť zaregistrovaná medzi prijímateľov 2 % dane z ročného zúčtovania. Vďaka tejto možnosti pribudlo na konto SBS celkovo 417,77 €, za čo patrí všetkým darcom srdečná vďaka.

Valné zhromaždenie SBS

Valné zhromaždenie SBS sa konalo 28. 4. 2009 v Bratislave, v zasadacej sále SAV na Dúbravskej ceste 9. V úvode zhromaždenia odzneli dve prednášky, ktoré odprezentovali doktorandky Botanického ústavu SAV RNDr. Daniela Dúbravková s názvom *Xerothermná vegetácia Slovenského krasu v stredo-európskom kontexte* a RNDr. Barbora Šingliarová s názvom *Dve štúdie v rode Pilosella*. Za súbor prác na uvedené témy, ktoré boli publikované v roku 2008 boli doktorandky navrhnuté na Cenu P. Sillingeru.

Valné zhromaždenie:

1. schválilo správu o činnosti a hospodárení SBS za rok 2008 a plán činnosti

na rok 2009 spolu s rozpočtom na tento rok;

2. vzalo na vedomie správu revíznej komisie za rok 2008;

3. udelilo tieto vyznamenania:

– *Pamätnú Holubyho medailu*: RNDr. Magdaléne Peniaštekovej, CSc. a RNDr. Jozefovi Šibíkovi, PhD. za ich publikačnú činnosť a vedecké prínosy v botanike (stručné životopisné údaje o ocenených sú uvedené na inom mieste v tomto čísle časopisu),

– titul *Čestný člen*: prof. RNDr. Pavlovi Eliášovi, CSc., RNDr. Anne Lackovičovej, CSc. a doc. RNDr. Igorovi Mistríkovi, CSc. pri príležitosti ich životných jubileí,

– titul *Zaslúžilý člen*: prof. RNDr. Karolovi Marholdovi, CSc. pri príležitosti jeho životného jubilea,

– *Cenu Pavla Sillingera*: v odbore botanika: RNDr. Daniele Dúbravkovej a RNDr. Barbore Šingliarovej za súbor prác publikovaných v r. 2008 (v odbore fyziológia rastlín cena nebola udelená);

4. schválilo zmeny v štatúte udeľovania Holubyho pamätnej medaily;

5. schválilo zmeny stanov SBS v nasledovnom zmysle:

Čl. 4, ods. 1, písmeno e, tak aby toto písmeno znelo: „Na zabezpečenie svojich úloh Spoločnosť... e) v zmysle štatútu udeľuje Holubyho pamätnú medailu“;

Čl. 10, ods. 3, tak aby tento odsek znel: „Čestných a zaslužilých členov schvaľuje Valné zhromaždenie na návrh Hlavného výboru SBS“;

Čl. 15, ods. 2, tak, že písmeno e bude zo stanov vynechané,

Čl. 15, odst. 2, písmeno d, tak aby toto písmeno znelo: „schvaľovať návrhy na udelenie čestného a zaslužilého člena a iných ocenení“;

6. schválilo zmeny výšky členských poplatkov a zápisného od roku 2010 nasledovne: riadne členské: 8 €, zľavnené členské: 4 €, zápisné: 2 €;

7. vyjadrilo poďakovanie prispievateľom 2% z dane za ich podporu pre SBS.

Medzinárodné podujatia

V Trebišove sa v dňoch 5. – 11. júla 2009 uskutočnil *Floristický kurz Slovenskej a Českej botanickej spoločnosti*. Organizátormi boli Ústav biologických a ekologických vied PrIF UPJŠ v Košiciach, Východoslovenská pobočka SBS, Štátna ochrana prírody SR (v zastúpení RCOP Prešov a Správou CHKO Latorica) a ObÚŽP v Trebišove. 140 účastníkov absolvovalo celkovo 47 exkurzií.

Domáce podujatia s medzinárodnou účasťou

Fyziologická sekcia SBS zorganizovala na Katedre fyziológie rastlín PrF UK

v Bratislave a na Botanickom ústave SAV v Bratislave v priebehu roka 2009 šesť zahraničných prednášok: 12. 2. 2009 prednášku Dr. Marco Betti z University of Sevilla, Spain: *Drought-stress response in the model legume Lotus japonicus*; 16. 3. 2009 prednášku Prof. Tibault Sterckeman z Lab. Sols et Environ., INRA, Nancy, France: *Trace element root uptake: Contributions of apoplast and symplast*; 2. 7. 2009 prednášky: Dr. Michael W. Bairu a Dr. Manoj G. Kulkarni z Res. Centre Plant Growth Develop., Univ. KwazaZulu-Natal, Pietermaritzburg, South Africa: (1) *Evaluation of meta-topolins as alternative cytokinins in tissue culture*, (2) *Application of smoke technology and heavy metals in South African medicinal plants*; 18. 8. 2009 prednášku Prof. Johannes van Staden, Hon. Causa DSc., z Res. Centre Plant Growth Develop., Univ. KwazaZulu-Natal, Pietermaritzburg, South Africa: *Biotechnological aspects related to South african plants* a napokon 11. 11. 2009 prednášku doc. RNDr. Jany Albrechtovej, PhD. z University Karlovej v Praze, Přír. fakulta, Katedra experimentální biologie: *Analýzy trojrozměrných dat získaných konfokální mikroskopií aneb co s daty s použitím stereologických metod*. Prednášok sa zúčastnilo spolu 121 poslucháčov.

9. marca 2009 sa konala na Katedre botaniky FAPZ SPU v Nitre prednáška maďarských kolegov Viktor Kerényi-Nagy a Veronika Anna Nagy na tému *Some interesting floristic data from West-Turkey*, ktorú zabezpečila Západoslovenská pobočka SBS.

3. apríla 2009 zorganizovala Stredoslovenská pobočka SBS prednášku doc. RNDr. L. Hroudu, CSc. z Katedry botaniky Karlovej univerzity v Prahe na tému: *Fylogenetický systém cévnatých rastlín: molekulární vz. „morfológický“ – změnil se moc nebo málo?* Prítomných bolo 26 poslucháčov.

Východoslovenská pobočka zorganizovala 22. 10. 2009 v budove Botanickej záhrady UPJŠ v Košiciach prednášku Dr. Edita Bagdonaite (Botanický ústav, Vilnius, Litva) s názvom *Comparison of chemical diversity in Hypericum perforatum and H. maculatum (with some information on Institute of Botany, Vilnius)*, ktorej sa zúčastnilo 14 poslucháčov.

Algologická sekcia SBS pripravila v spolupráci so Slovenskou limnologickou spoločnosťou pri SAV tradičné algologické semináre, ktoré sa konali v Bratislave, na jar vo Výskumnom ústave vodného hospodárstva a na jeseň v Ústave zoológie SAV. *Jarný algologický seminár* sa konal 2. 4. 2009 a odznelo na ňom päť referátov za celkovej účasti 8 odborníkov. *Jesenný algologický seminár* sa konal 3. 12. 2009. Zúčastnilo sa ho 14 účastníkov, ktorí si vypočuli 7 prednášok.

Pracovná skupina populačnej biológie SBS spoluorganizovala v Nitre spolu

so SEKOS a SPU v Nitre v dňoch 21.–23. 10. 2009 *X. konferenciu populačnej biológie rastlín.*

Zjazd SBS

V dňoch 15.–18. septembra 2009 sa v Slaníckej Osade pri Námestove, konal 9. zjazd Slovenskej botanickej spoločnosti pri SAV. Zameraný bol na poznanie Flóry a vegetácie Oravy. Zúčastnilo sa ho 60 účastníkov, z toho 5 zo zahraničia (traja z Poľska a po jednom z Českej republiky a Talianska). Popri Slovenskej botanickej spoločnosti sa na organizácii podujatia podieľala aj Katedra fyto­lógie Lesníckej fakulty TU vo Zvolene, Oravské múzeum P. O. Hviezdoslava v Dolnom Kubíne, Správa Chránenej krajinskej oblasti Horná Orava v Námestove a Obvodný úrad životného prostredia Dolný Kubín – pracovisko Námestovo.

Ako čestní hostia boli na Zjazde pozvaní a so svojimi prednáškami na ňom vystúpili doc. RNDr. Lubomír Hrouda, CSc. (Katedra botaniky, Přírodovědecká fakulta UK, Praha, Česká republika), Prof. Dr. hab. Zbigniew Mirek (Instytut Botaniki im. W. Szafera PAN, Kraków, Poľsko), Prof. Dr. Halina Piękoś-Mirkowa (Instytut Ochrony Przyrody PAN, Kraków Poľsko), Prof. Dr. hab. Konrad Wołowski (Instytut Botaniki im. W. Szafera PAN Kraków Poľsko) a RNDr. Kamila Zahradníková, CSc. (Bratislava, Slovensko). Účastníkov Zjazdu prišiel pozdraviť aj primátor Námestova Ing. Ján Kadera ako aj ďalší predstavitelia regiónu. Zahraničným čestným hosťom bola v úvode rokovaní udelená Holubyho pamätná medaila SBS za ich prínos pre rozvoj botaniky na Slovensku.

Na Zjazde odznelo celkovo 33 prednášok a prezentovaných bolo 8 posterov. Súčasťou programu boli aj exkurzie na najvýznamnejšie rašeliniskové biotopy Hornej Oravy, na ktoré rozvážal účastníkov osobitný autobus. Postupne boli navštívené rezervácie: Spálený grúnik, Mútnianska Píla, Slaná voda, Oravská Polhora-Píla a Klinské rašelinisko. Spretrením večerných programov bola o. i. slávnostná večera v prvý deň rokovania, ako aj nočná prehliadka Oravského hradu v posledný deň rokovania

Domáce podujatia

Každoročne poriadaný *Jarný prednáškový cyklus* prebiehal v mesiacoch január až apríl 2009. Počas neho sa uskutočnilo okrem vyššie spomenutých zahraničných prednášok aj 8 domácich prednášok (v Bratislave a Nitre po jednej, v Košiciach dve a vo Zvolene päť). *Jesenný prednáškový cyklus* prebiehal od októbra do decembra 2009. V rámci neho odznelo 8 domácich prednášok (1 v Košiciach a v Banskej Bystrici, 2 v Nitre a 4 vo Zvolene).

Východoslovenská pobočka SBS pripravila na ŠOP SR RCOP v Prešove

v poradí už *XIV. pracovné stretnutie botanikov* múzeí, vysokých škôl, botanických záhrad a štátnej ochrany prírody, ktoré sa uskutočnilo 31. 3. 2009; zúčastnilo sa ho 10 účastníkov.

Sekcia systematickej botaniky a geobotaniky SBS, Botanický ústav SAV a Literárne a vlastivedné múzeum vo Svätom Jure pripravili 3. 9. 2009 pri príležitosti životných jubileí RNDr. Kamily Zahradníkovej, CSc. a RNDr. Magdalény Peniaštekovej, CSc. *Exkurziu na veľkomoravské hradisko Neštich*. V rámci podujatia bola uskutočnená prehliadka pamätnej tabule A. Zahlbrucknera vo Svätom Jure a Vlastivednej expozície *Dejiny mesta Sv. Jur* v Literárnom a vlastivednom múzeu vo Sv. Jure. Po prehliadkach sa konala botanická exkurzia na hradisko Neštich, ktorú uzatváralo malé spoločenské posedenie v mestskej časti Neštich. Podujatia sa zúčastnilo ca 30 účastníkov.

Sekcia systematickej botaniky a geobotaniky SBS zorganizovala koncom roka 2009 v zasadacej miestnosti BÚ SAV v Bratislave seminár s názvom *Kuriózne zbery, nové nálezy a iné novinky z flóry Slovenska alebo poznatky zo zahraničných ciest* 9. Tradičné informačno-spoločenské podujatie tzv. „popoludnie na Luciu“ sa konalo 9. 12. 2009 a odznelo na ňom 7 referátov za účasti 31 poslucháčov.

Účasť na zahraničných podujatiach

Členovia Algologickej sekcie SBS prezentovali výsledky algologickeho výskumu Slovenska na 21. medzinárodnom zjazde PTH, konanom v dňoch 9.–12. 9. 2009 v Lubline v Poľsku a na 50. konferencii Českej algologickej spoločnosti, konanej 29. 9. 2009 v Rožmberku v Českej republike.

Exkurzie

V roku 2009 sa v rámci SBS uskutočnilo niekoľko tradičných exkurzií:

Lichenologická pracovná skupina *Cladonia* zorganizovala 2 exkurzie: 23. 4. 2009 v rámci podujatia Otvorenie lichenologického roka – *Apertio anni lichenologici* a 26. 11. 2009 v rámci podujatia Lichenologické vinobranie – *Vindemia lichenologica*. Prvá exkurzia viedla do Kováčovských kopcov po stopách Jindřicha Suzu, druhá do Dobrovodského krasu v Malých Karpatoch. Obe viedla Mgr. A. Guttová, PhD.

Západoslovenská pobočka v Nitre usporiadala taktiež dve exkurzie na Zoborskú lesostep. Prvá sa uskutočnila 25. 4. 2009, druhá 19. 10. 2009. Obe viedol Ing. P. Eliáš, PhD.

Východoslovenská pobočka v Košiciach usporiadala 25. 4. 2009 pod vedením doc. RNDr. P. Mártonfiho, PhD. exkurziu na Turniansky hradný vrch.

Zúčastnilo sa jej 9 účastníkov.

Edičná činnosť

V roku 2009 vyšiel 31. ročník časopisu *Bulletinu Slovenskej botanickej spoločnosti*, rozdelený do dvoch čísiel 31/1 a 31/2, s celkovým rozsahom 272 strán. Okrem informácií zo života Spoločnosti ročník obsahuje 19 odborných článkov, viacero krátkych správ, nekrológov, recenzií literatúry a množstvo informácií o nových floristických nálezoch či životných jubileách.

V roku 2009 vyšli aj dva tradičné *Informačné materiály SBS 1/2009 a 2/2009*. Okrem kalendára prednášok Spoločnosti, obsahujú aj informácie o pripravovaných podujatiach Spoločnosti a zaujímavých nových publikáciách.

Členovia SBS sa aktívne podieľali aj na príprave ďalších publikácií a periódík, ktoré nevydáva SBS, napr. *Biologia* (Bratislava), *Biosozologia*, *Reussia*, *Thaiszia – Journal of Botany* a iných.

Spolupráca s inými spoločnosťami

Algologická sekcia spolupracovala pri poriadaní seminárov a kurzov so Slovenskou limnologickou spoločnosťou pri SAV, s Českou botanicou spoločnosťou a Českou algologickou spoločnosťou.

Lichenologická pracovná skupina naďalej spolupracovala s bryolichenologickou sekciou Českej botanickej spoločnosti.

Fyziologická sekcia SBS bola aj v uplynulom roku aktívnym členom FESPP.

Personálie

Noví členovia SBS prijatí v roku 2009

Riadni členovia:

RNDr. Jaroslava Drábová, botanička, Stredoslovenské múzeum, Prírodovedné oddelenie, Banská Bystrica

Ing. Peter Ferus, PhD., odborný asistent, Katedra botaniky SPU, Nitra

Mgr. Jana Ružičková, PhD., odborná asistentka, Katedra ekozozológie a fyziotaktiky, PriF UK, Bratislava

Mimoriadni členovia:

Mgr. Monika Budzáková, interná doktorandka, Botanický ústav SAV, Bratislava

Marek Drobný, žiak, ZŠ Podzáhradná, Bratislava

Mgr. Martin Galgóci, interný doktorand, Katedra botaniky a genetiky FPL UKF, Nitra

Ing. Benjamín Jarčuška, interný doktorand, Ústav ekológie lesa SAV, Zvolen

Mgr. Mária Májeková, interná doktorandka, Katedra pedológie PriF UK, Bratislava

Bohumil Murín, súkromný podnikateľ, geodet, Ružomberok

Povinnosťou študujúcich mimoriadnych členov je po skončení štúdií oznámiť túto skutočnosť na sekretariát SBS.

Členstvo v SBS v r. 2009 zaniklo:

RNDr. Lucia Budinská, RNDr. Andrea Fridmanová, doc. Ing. Andrej Göbö, CSc., Ing. Pavol Hauptvogel, PhD., Mgr. Jana Jecková, Ing. Gabriela Jochimová, Mgr. Martin Jursa, Ľubomír Karaman, Ing. Milan Knoll, PhD., Ing. Marianna Kramárová, Mgr. Diana Lišková, doc. Ing. Alojz Marenčík, CSc., Mgr. Ildikó Matušiková, PhD., Ing. Miroslav Ondruš, Mgr. Andrea Ruščančinová, Mgr. Katarína Šramková, Ing. Ľudovít Vaško, Peter Vďačný, Ing. Martin Vereščák.

Členstvo v SBS v r. 2009 ukončili:

Ing. Ľubor Čačko, Ing. Miroslav Habán, PhD., Mgr. Miroslav Mišík, PhD., RNDr. Michal Struhár.

V roku 2009 sa SBS navždy rozlúčila s:

doc. Ing. Vít Bojňanský, DrSc., Mgr. Oldřich Potůček, Mgr. Viera Slezáková (rod. Orthová), PhD., Ing. Andrej Vojtůň.

Čeť ich pamiatke!

Jubileá

V roku 2010 si pripomínáme životné jubileá týchto členov SBS:

RNDr. Ema Gojdičová (18. 1. 1960), doc. RNDr. Izabela Háberová, CSc. (16. 7. 1940), Ing. Margita Holobradá, CSc. (23. 12. 1940), RNDr. Vladimír Jehlík, DrSc. (20. 5. 1940), Ing. Anton Klimko (9. 1. 1940), doc. RNDr. Jozef Májovský (10. 6. 1920), Pavol Mered'a st. (19. 4. 1950), RNDr. Vlasta Onderíková, CSc. (28. 8. 1930), RNDr. Katarína Pôbišová (1. 2. 1960), RNDr. Ján Šeffler, CSc. (28. 1. 1960), RNDr. Helena Šípošová, CSc. (17. 7. 1950), RNDr. Vlastizdar Vágenknecht (6. 2. 1940), Ing. Jozef Vidovič (24. 9. 1940), Vladimír Vříčan (15. 3. 1930).

Jubilantom srdečne blahoželáme!

Pod'akovanie

Hlavný výbor Slovenskej botanickej spoločnosti pri SAV ďakuje Rade ve-

deckých spoločností pri SAV za finančnú dotáciu na chod spoločnosti a vydanie vyššie uvedených publikácií, ktoré sú uložené v archívoch SBS aj SAV.

Ďakujeme taktiež všetkým funkcionárom i členom SBS, ktorí organizačne, odborne alebo svojou účasťou prispeli k uskutočneniu podujatí organizovaných Spoločnosťou. Ďakujeme taktiež členom redakčnej rady Bulletinu SBS a výkonnému redaktorovi časopisu za ich svedomitú prácu.

PAVOL MEREĎA ml.
vedecký tajomník SBS